

Micro și mega arhitectura

» Françoise Pamfil

17 ani - atât se împlinesc în data de 31 octombrie - de la apariția *S,M,L,XL*¹. Rem Koolhaas și Bruce Mau au reunit în acest volum - ultracomentat și dezbătut de întreaga comunitate cultural-arhitecturală a anilor '90 - o colecție de eseuri, extrase de jurnal, note de călătorie, fotografii, planuri de arhitectură, desene și crochiuri realizate de Office for Metropolitan Architecture (O.M.A.). Titlul tomului *S,M,L,XL* reprezintă și structura acestuia - proiecte și eseuri organizate în conformitate cu scara lor. *Small* și *Medium* vizează subiecte care variază de la individual la public, *Large* se concentrează pe ceea ce Rem Koolhaas numește arhitectura BIGNESS. *Extra-Large* ilustrează proiecte la scară urbană.

Astăzi, discursul scării în arhitectură este în continuare inepuizabil. Nu varietatea producției recente îi amplifică relevanța de dezbateră, ci abundența aproape omniprezentă, indiferent de locul din lume, a unor zone urbane care se dezvoltă rapid și dens. Eșalonarea față de mărime - sau în plaja micro-mega - conține un risc de inadecvare. Clasificarea evident cantitativă poate fi un instrument justificabil în reducerii de catalog (sau, arareori, bienală). Cu alte cuvinte, arhitectura se confruntă cu activatori, uzaje mixte, poli și noduri intermodale care încearcă, indiferent de scara intervenției, să genereze inserții benefice, să propună reconsiderări și să civilizeze conflicte.

Arhitectura operează cu și la diferite scări. Corporalitatea sa - indiferent de tipul procesului de proiectare - rămâne în legătură indisolubilă cu corpul uman. Înțelegem un proiect *la scară* sau mai precis *scalarea* nu numai ca pe o mărime ajustabilă la un sistem de referință, ci și ca pe o sumă de tehnici, un set de materiale și resurse care sunt adecvate intervenției arhitecturale.

Rezultatul unor procese parametrice se testează sau nu. Proiectul trebuie scalat. Chiar dacă produsul de proiect generativ sau algoritmic poate fi la fel de bine abajurul unei lămpi de birou sau un centru comercial, acesta se texturează diferit în funcție de scară. În numărul din octombrie 2012 al revistei ARHITECTURA ne propunem să dezbătem acest tip de textură într-o cheie de lectură care - asemeni legităților din muzică - privesc majorul sau minorul în mod echidistant, concentrându-se pe compoziție, pe timp și pe contratimp.

1. ISBN 1-885254-01-6, Monacelli Press, 1995, New York împreună cu O10 Publishers, Rotterdam, Olanda (1.376 de pagini, 2,7 kg. - n.red.)